DE OGENSCHIJNLIJKE NIETIGHEID VAN HET BESTAAN

Vincent van der Valk

PERSONAGES

ADAM

MOEDER

VADER

LILI

DREES

0.

Proloog.

ADAM: Het enige wat ik jullie wil vragen, hoe gek of voor de hand liggend of overbodig het ook mag klinken, ik wil jullie vragen te gaan zitten, of te blijven zitten, en er even 'uit' te stappen. En jullie hoeven helemaal niks te doen. Alleen maar te kijken. Ik doop jullie bij deze tot publiek. *Maakt gebaar 'tot hier'.*

1.

SCENE 1

In de huiskamer.

LILI: Ik heb ‘t koud.

VADER: Nou nou koud, de Noorse vikingen in de winter van 1324 die hadden het koud, vastgevroren op zee en zonder verwarming.

LILI: O ja natuurlijk, sorry. Ik vind ’t hier een beetje frisjes.

MOEDER: Ik ben het helemaal met Lili eens, volgens mij tocht het hier een beetje.

VADER: Goed, het is hier niet warm, laat ik het zo zeggen.

MOEDER: Nee precies, warm is anders.

LILI: Toen aan het Gardameer dat was pas warm hè? Op die gezellige vakantie?

VADER: Nou, dat was niet zozeer warm alswel benauwd.

LILI: O ja natuurlijk, sorry, benauwd was ‘t.

MOEDER: Och, die twee haal ik ook altijd door de war hoor.

ADAM: Net als oprecht en onoprecht.

VADER: Het is een miniem verschil maar het is wel degelijk een verschil. Vergelijk de Zuid-Spaanse warmte maar eens met de Aziatische benauwdheid. Beide vierentwintig graden Celcius maar in Bangkok baadt je na drie stappen al in het zweet terwijl je in Sevilla rustig twintig stappen kan zetten met enkel één druppel op je voorhoofd.

MOEDER: En als je om je heen kijkt ook een druppel over je wang.

LILI: Over je wang? Hoezo dan?

VADER: Ze bedoelt van ontroering.

MOEDER: Ja dat bedoel ik.

LILI: Ontroering?

VADER: Over de schoonheid van de architectuur. Sevilla is een prachtige stad. Dat wil zeggen; het historisch centrum is prachtig. Zodra je naar de buitenwijken gaat is het niets dan monotone nieuwbouw, maar het historisch centrum beschikt inderdaad over een uitzonderlijke schoonheid.

LILI: Zo mooi dat je erom moet huilen?

VADER: Nou huilen zou ik het niet willen noemen, maar ontroering kan wel degelijk leiden tot een traantje hier of daar.

LILI: Heb ik wel eens een traantje hier of daar gelaten van ontroering?

MOEDER: Zeker weten, toen je 3 of 4 jaar oud was en voor het eerst de Matthäus Passion hoorde. Ik keek naar je aan het eind van het eerste deel en ik zag een prachtige traan over je roze wangetjes rollen. Toen wist ik dat je mijn dochter was.

ADAM: We deden een wedstrijdje wie het langst zijn ogen open kon houden.

MOEDER: Wat zeg je lieverd?

ADAM: Niks.

MOEDER: Nee vertel, we vinden het fijn als je deelneemt aan het gesprek.

ADAM: Nee echt, laat maar.

MOEDER: Goed, je hoeft niet te praten als je niet wil. Heb jij het al wat minder koud?

LILI: Ja.

MOEDER: Praten helpt he?

LILI: Ja praten helpt.

Stilte

MOEDER: En hoe was jouw dag?

VADER: Het was me het dagje wel.

MOEDER: O ja? Vertel.

VADER: Het begon vanochtend. Ik las een zeer verontrustend artikeltje in de krant. Zo klein qua omvang maar des te groter qua impact.

LILI: Wat is qua?

MOEDER: Qua is...

VADER: Lieverd.

MOEDER: Je hebt gelijk schat, sorry. (*tegen LILI*) Liefje laat je vader eerst zijn verhaal afmaken, onthoud je vraag en stel hem aan het eind van de anekdote.

LILI: O ja natuurlijk, sorry. Ik ben gewoon zo nieuwsgierig.

MOEDER: Dat is heel begrijpelijk en ook een mooie eigenschap.

VADER: Ik las dus dat kleine artikeltje. En in dat artikeltje stond dat 90% van alle statistieken onjuist waren.

MOEDER: Nee!

VADER: Dat stond er echt. En in het begin trok ik mij niet zoveel van deze informatie aan, immers wie zegt dat het onderzoek dat tot deze conclusie heeft geleid zorgvuldig is uitgevoerd, maar naarmate de dag vorderde bleef het artikel als een zuigende parasiet mijn hersens tormenteren.

LILI: Wat is tormenteren?

MOEDER: Tormenteren is...

PA: Lieverd.

MOEDER: Je hebt gelijk schat, sorry. Liefje, onthoud je vragen en stel ze als papa is uitgepraat.

LILI: O ja natuurlijk, sorry. Ik zou gewoon zo graag allles willen weten.

MOEDER: Ja liefje dat weten we. We kennen je wel wat langer dan vandaag, hè schat?

VADER: Zo is dat. Ik zal de gedachtengang die ten grondslag lag aan mijn staat van verontrusting uiteenzetten. Het betrof hier niet alleen een artikel dat op radicale wijze een grote pilaar van feiten waarop ik mijn wereldbeeld heb gebouwd onderuit haalde, maar vooral een artikel dat dit deed met het belangrijkste ingrediënt voor het tot stand komen van deze feiten. Het artikel bevocht zijn vijand met zijn eigen wapens.

MOEDER: Nou schat, een vijand bevechten met zijn eigen wapens, is dat niet een erg grote en agressieve metafoor voor een klein krantenartikeltje?

VADER: Lieverd, misschien zie jij het als een te intense metafoor...

MOEDER: Dat zei ik niet.

VADER: Zullen we eerst op de inhoud ingaan en daarna op de al dan niet gepaste vorm?

MOEDER: Dat is goed.

VADER: Goed. Het verontrustende aan dit artikel was dus dat het de juistheid van statistieken in twijfel trok met een statistiek als bewijs. Tegenstrijdiger kan het bijna niet. Ik bedacht mij dat een heldere analyse uitweg zou kunnen bieden. Er waren twee opties. Of het artikel was waar of het artikel was onwaar. Als het artikel waar was, haalde het mijn pilaar met een mokerslag onderuit en behoorde het statistisch gezien tot de 10% die niet onjuist was. Maar als het niet waar was behoorde het statistisch gezien tot de 90% onjuiste statistieken en bevestigde het zijn eigen theorie!

MOEDER: Lieverd was je de boel niet een beetje aan het over-analyseren?

LILI: Wat is...